

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії
Олег ГРИГОР

« 13 » _____ 2022 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту

**при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування
(освітня програма – Фінанси і кредит)**

Черкаси 2022

1 ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Програма фахового іспиту складена на підставі Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України 27 квітня 2022 року № 392, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 травня 2022 р. за №487/37823.

1.1 ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До участі у конкурсі щодо зарахування на навчання для здобуття **освітнього рівня магістра зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування (освітня програма – Фінанси і кредит)** згідно переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266, допускаються особи, які здобули освітній ступінь бакалавра чи магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальностями згідно Додатку 5 Правил прийому до Черкаського державного технологічного університету в 2022 р.

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування.

1.2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Перевірити відповідність знань, умінь, навичок вступників вимогам програм.

Оцінити ступінь підготовки вступників до закладів вищої освіти для навчання та здобуття ступеня магістра зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування (освітня програма – Фінанси і кредит).

1.3. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА РОЗДІЛІВ З НИХ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

На іспит виносяться питання з навчальних програм таких дисциплін: фінанси підприємств, страхування, гроші і кредит, банківські операції.

Перелік тем з навчальних дисциплін, що виносяться на іспит:

1.3.1 Дисципліна «Фінанси підприємств»:

1. Основи фінансів підприємств
2. Механізм здійснення розрахунків підприємства
3. Формування грошових потоків підприємства
4. Формування, розподіл та використання прибутку
5. Собівартість продукції: поняття та види
6. Механізм оподаткування підприємств в Україні
7. Оборотні активи підприємств в Україні
8. Механізм кредитування підприємств
9. Основні засоби підприємства
10. Методичні підходи оцінювання фінансового стану підприємства
11. Фінансова робота на підприємствах
12. Теоретичні основи формування та управління фінансовим потенціалом підприємства
13. Теоретичні аспекти антикризового управління підприємством
14. Управління фінансовими ризиками підприємництва

1.3.2 Дисципліна «Страховання»:

1. Сутність, принципи і роль страхування.
2. Класифікація страхування.
3. Страхові ризики та їх оцінювання.
4. Страховий ринок.
5. Страхова організація.
6. Державне регулювання страхової діяльності.
7. Особисте страхування.
8. Майнове страхування.
9. Страхування відповідальності.
10. Перестраховання і співстрахування.
11. Доходи, витрати і прибуток страховика.
12. Фінансова надійність страхової компанії.

1.3.3 Дисципліна «Гроші і кредит»:

1. Суть і функції грошей
2. Грошовий обіг і грошові потоки
3. Грошовий ринок
4. Роль грошей у ринковій економіці
5. Теорії грошей
6. Грошові системи
7. Інфляція та грошові реформи

8. Валютний ринок і валютні системи
9. Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика
10. Сутність і функції кредиту
11. Кредитні відносини і кредитні системи
12. Теоретичні засади процента
13. Фінансове посередництво грошового ринку
14. Теоретичні засади діяльності комерційних банків
15. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління
16. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною

1.3.4 Дисципліна «Банківські операції»

1. Класифікація та джерела формування банківських ресурсів
2. Функції та зміст власного капіталу
3. Нормативи капіталу згідно Базельських угод
4. Економічний зміст банківських операції та порядок їх відображення в балансі банку
5. Економічні нормативи регулювання діяльності банків в Україні
6. Регулювання валютного ринку в Україні.
7. Крос-курси та їх розрахунки.
8. Види операцій на валютних ринках.
9. Ризики в банківській діяльності.

1.4 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.4.1 Дисципліна «Фінанси підприємств»

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Закон України «Про страхування» № 85/96-ВР від 07.03.96 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр#Text>.
3. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» № 400/97-ВР від 26.06.1997 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97-вр#Text>.
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 1105- XIV від 23.09.1999 р. : [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.

5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

6. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» № 2664-III від 12.07.2001 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

7. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.

8. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.

9. Зянько В.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Частина 1 / Зянько В. В., Фурик В.Г., Вальдшмідт І.М. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 126 с.

10. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Т. Д. Косова. – К.: Центр учбової літератури. – 2013. – 440 с.

11. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 204 с.

12. Скоропад І. О., Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навчальний посібник І. С. Скоропад, О. Б. Курило, О. М. Чубка, О. В. Дідух, І. О. Кривецький. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 344 с.

13. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємства: навч. посібник. – К.: Знання 2012. – 341 с.

1.4.2 Дисципліна «Страхування»

1. Про страхування: Закон України: від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр#Text>.

2. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» № 2664-III від 12.07.2001 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» № 79-IX від 12.09.2019 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>.

4. Страхування: підручник / Добрянські І.А., Рижиков В.С., Серватинська І.М. – Київ: Університет сучасних знань. – 2014. – 315 с.
4. Страхування : практикум : навч. посібник / за ред. В.Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2011. – 607 с.
6. Страхування : підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець, д.е.н., проф. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.
7. Страхування: навч. посіб. / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк; за ред. Т.А. Говорушко. – К. : – Львів : «Магнолія 2006», 2014. – 328 с.
8. Михайленко О.Г. Посібник до вивчення дисципліни «Страхування». – 2-е вид., перероб. і допов. – Дн-ск: ДНУ, 2016. – 156 с.
9. Страхові послуги: підручник. У 2 ч./[Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Моташко Т.П., Лобова О.М., Нечипоренко В.І., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С. та ін.]; За ред. В.Д. Базилевича – К.: Догос, 2014. – 496 с.

1.4.3. Дисципліна «Гроші і кредит»

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. – К., 340 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://management.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/05/Фінанси_гроші_кредит_2017.pdf.
2. Гроші та кредит : курс лекцій для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (10 кредитів). – Електрон. Дані. – Х. : ХДУХТ, 2016. 382 с.
3. Гроші та кредит : навч. посіб. / Н.М. Сушко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 384 с.
4. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жилякова О.В. та ін. / – Х. : Видавець Іванченко І.С., 2018. – 271 с.
5. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с. Серія «Бізнес. Економіка. Фінанси».
6. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 892 с.
7. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» всіх спеціалізацій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М.М.Дученко, Ю.О.Єрешко, О.А. Шевчук. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,43 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 108 с.
8. Румянцева Г.І. Гроші та кредит у тестах та задачах: навч. посіб. (для

студентів напрямів підготовки 6.030508«Фінанси і кредит» та 6.030509 «Облік і аудит») /Г.І. Румянцева. – Нововолинськ: Міська друкарня, 2016. – 127с.

1.4.4 Дисципліна «Банківські операції»

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 року № 2121 ІІІ (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 року № 679 ХІV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

3. Банківські операції [текст]: навч. посіб./ Н.І.Демчук, О.В. Довгаль, Ю. П. Владика – Дніпро: Пороги, 2017. - с. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3094/1/1%20Банківські%20%20операції%20Демчук%20%20%20Довгаль%20Владика%20%20%20%20%281%29%20%281%29.pdf>

4. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. — Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 364 с.

5. Банківські операції [Текст]: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В.Дзюблюка. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. – с.864 http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/3607/1/Підручник_Банківські_операції.PDF

6. Прасолова С. П. Банківські операції [Навч. посіб. та практ.]:/ С. П. Прасолова, О. С. Вовченко К. : «Центр учбової літератури», 2013. 568 с. http://diplomvkarmane.org.ua/media/diplom/files/pages/bank_oper_prasolova.pdf

7. Волкова В. В., Волкова Н. І., Добровольський О. І. В 676 Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Банківська система». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019, 168 с https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/186/1/59_Волкова_НМП_БС_%2031.10_верстка.pdf

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вимоги до фахового іспиту відповідають вимогам чинних навчальних програм згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 – **Фінанси, банківська справа та страхування (освітня програма – Фінанси і кредит)**.

Час тестування – 2 астрономічні години (120 хвилин).

Вступні випробування проводяться у формі тестування в письмовій формі.

Тестове завдання складається з трьох блоків. *Блок 1* – 25 завдань. *Блок 2* – 5 завдань. *Блок 3* – 1 завдання.

Блоки 1 та *Блок 2* містять завдання закритого типу, *Блок 3* – відкритого типу.

Для тестового *Блоку 1* подано 4 варіанти відповідей, *Блоку 2* – 4 варіанти відповідей, з яких тільки одна правильна. Тестове питання вважається виконаним правильно, якщо вступник вказав саме правильну відповідь.

Блок 3 містить 1 завдання практичного типу.

Правильність виконання завдань оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання знань.

Екзаменатор не зобов'язаний читати розв'язання завдань, що наведені вступником в чернетці.

Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж 125 балів, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальністю (освітньою програмою).

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

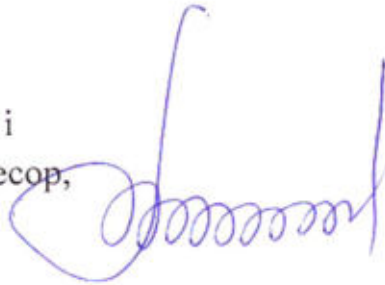
1. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів і є результатом додавання до 100 балів суми балів, отриманих за виконання кожного завдання (задачі) тесту.

- За правильне розв'язання кожного з тестових питань *Блоку 1* вступник одержує по 2 бали (всього 50 балів), *Блоку 2* вступник одержує по 5 балів (всього 25 балів). За неправильну відповідь на тестове завдання вступник отримує – 0 балів.
- За правильне розв'язання завдання *Блоку 3* вступник одержує 25 балів (всього 25 балів). Причому, якщо допущена не груба помилка або недолік при правильному в цілому розв'язанні 15-24 балів; правильно розв'язана половина задачі – 12-14 балів, якщо хід розв'язання в цілому правильний, але допущена груба помилка, яка призвела до неправильної відповіді – 7-11 балів; допущена груба помилка, яка призвела до неправильної відповіді – 1-6 балів; в інших випадках – 0 балів.

2. Оцінка за тест виставляється як сума балів за кожне завдання.

3. Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж 125 балів, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальністю (освітньою програмою).

Голова фахової атестаційної
комісії зі спеціальності
072 – Фінанси, банківська
справа та страхування
(освітня програма – Фінанси і
кредит), д.н.держ.упр., професор,
завідувач кафедри фінансів

Ірина ГОНЧАРЕНКО